

กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
กับการตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยของนักลงทุนต่างชาติ

นายวรวุฒิ ภักดีบุรุษ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาในสาขาศาสตรมหาบัณฑิต^๑
สาขาวิชานิเทศศาสตรพัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-971-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๔ ม.ค. ๒๕๔๗

I1918847X

PUBLIC RELATIONS STRATEGIES OF THE OFFICE OF THE BOARD OF INVESTMENT
AND THE INVESTMENT DECISION IN THAILAND AMONG FOREIGN INVESTORS

Mr. Worawudh Phakdiburut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations
Faculty of Communication Arts

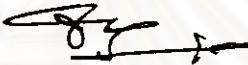
Chulalongkorn University

Academic Year 1999

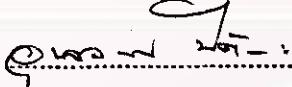
ISBN 974-334-971-5

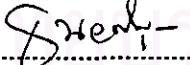
หน้าวิทยานิพนธ์ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
กับการตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยของนักลงทุนต่างชาติ
โดย นายวราภรณ์ ภักดีบุรุษ
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวัติ บุญลือ

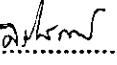
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบริณญาณหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ ปิติพัฒนาเมธิต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ ปิติพัฒนาเมธิต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวัติ บุญลือ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศิริสิภาคย์ นุรพาเดชะ)

วรรณ ภักดิบุรุษ: กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกับการตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยของนักลงทุนต่างชาติ (PUBLIC RELATIONS STRATEGIES OF THE OFFICE OF THE BOARD OF INVESTMENT AND THE INVESTMENT DECISION IN THAILAND AMONG FOREIGN INVESTORS)
อ.ที่ปรึกษา: ดร.ดร.ชนวีดี บุญดี, 187 หน้า, ISBN 978-334-971-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในการขักข้องนักลงทุนต่างชาติให้ลงทุนในประเทศไทย และศึกษาผลของการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยของนักลงทุนต่างชาติ โดยใช้วิธีการสังเกตแบบเจาะลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุนจำนวน 10 คน และนักลงทุนต่างชาติที่ได้ตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยจำนวน 10 คน รวมทั้งการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในการขักข้องการลงทุนจากต่างประเทศ ได้แก่ (1) การสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการเผยแพร่องค์การประชาสัมพันธ์ที่เข้ากันไปกับภาพของประเทศไทย เพื่อส่งถึงความสนับสนุนและสร้างหัวใจให้กับนักลงทุนต่างชาติ (2) การขักข้องการลงทุนโดยจะก่อตัวเป็นหน่วย โดยใช้สื่อบุคคลในการประชาสัมพันธ์เพื่อขักข้องการลงทุนจากนักลงทุนไทยเป็นรายๆ (3) การให้บริการแก่นักลงทุน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักลงทุน โดยการช้านาอยความตระหนูกองทุนโดยแก่นักลงทุนที่ก่อต้นและหลังการลงทุน
2. กลยุทธ์การให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการลงทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ตและเอกสารสื่อพิมพ์ต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลนักลงทุนต่างชาติ รวมทั้งนักลงทุนทั่วไป
3. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยใน 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงก่อนเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ช่วงภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ และช่วงเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว
4. ช่วงก่อนเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์จะเน้นในด้านการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทย การจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์เพื่อขักข้องการลงทุนโดยจะก่อตัวเป็นหน่วย และการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการลงทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ต
5. ช่วงภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์มุ่งเน้นในด้านการบริหารภาวะวิกฤต โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนระดับนานาชาติ รวมทั้งกิจกรรมสื่อมวลชนสัมมนา และการสร้างความสัมพันธ์กับนักลงทุน
6. ช่วงเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์มุ่งเน้นในด้านการเผยแพร่รับรู้ข่าวสารการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย โดยการเดินสายสร้างความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจไทย และการพบปะนักลงทุนเป็นรายๆเพื่อขักข้องการลงทุน รวมทั้งการสร้างบรรยายการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายในประเทศไทยด้วยการจัดกิจกรรมพิเศษ
7. การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยของนักลงทุนต่างชาติ โดยการประชาสัมพันธ์ในด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการลงทุนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ เมื่อจากเป็นการจัดทำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจให้แก่นักลงทุน
8. การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนต่างชาติตั้งแต่ระยะก่อนการตัดสินใจ โดยนักลงทุนต่างชาติจะมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้านการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และเมื่อเข้าสู่ระยะระหว่างการตัดสินใจ นักลงทุนต่างชาติจะมีการวางแผนหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยมุ่งพิจารณาถึงข้อมูลที่เข้ากับสิ่งที่ต้องการ ซึ่งได้นำไปสู่การตัดสินใจลงทุนในประเทศไทย นอกจากนั้นในระยะหลังการตัดสินใจ นักลงทุนต่างชาติจะมีการติดตามข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ภาควิชา.....คณะมนตรี.....
สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา.....2542.....

ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4185295028: MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: PUBLIC RELATIONS STRATEGIES / INVESTMENT DECISION / FOREIGN INVESTORS

WORAWUDH PHAKDIBURUT: PUBLIC RELATIONS STRATEGIES OF THE OFFICE OF THE BOARD OF INVESTMENT AND THE INVESTMENT DECISION IN THAILAND AMONG FOREIGN INVESTORS.

THESIS ADVISOR: ASSO.PROF. THANAVADEE BOONLUE, Ph.D., 187 pp. ISBN 974-334-971-5

This research proposed (1) to identify public relations strategies of the Office of the Board of Investment (BOI) to induce foreign investment in Thailand, and (2) to examine the effects of the BOI's public relations program upon investment decision of the foreign investors. The study used in-depth interview technique to collect data from ten administrators and officials of the BOI, and ten foreign investors who have already invested in Thailand, and documentary research concerning the BOI's PR program was also conducted.

The findings were as follows:

1. Public relations strategies of the BOI aiming at inducing foreign investment were (a) image-building which focused on investment opportunities and potentiality in Thailand in order to attract interest and to build a positive attitude of foreign investors, (b) inducing potential investors with selecting interpersonal media in PR activities especially organized for this group, and (c) building investor relations emphasizing provision of services and facilitation during pre-investment and after-investment.
2. Other strategies includes investment information servicing through internet and printed materials; identifying primary and secondary target investors.
3. The BOI had programmed PR strategies into three phases corresponding to country's economic conditions: pre-economic crisis, during economic crisis, and during economic recovery.
4. For pre-economic crisis, PR strategies focused on country's image building; organizing PR events for potential target investors; provision of investment information services through modern interactive media such as internet.
5. During economic crisis, PR strategies concentrated on crisis management which programmed through international media, i.e. print media and international TV network, media relations, and investor relations such as frequent meeting with potential investors.
6. During economic recovery, PR strategies stressed on information provision on economic recovery in Thailand by organizing road show and meeting with potential investors. In addition, Thailand's investment climate restoration was publicized with organizing special events.
7. Public Relations of the BOI partly affected investment decision among foreign investors through information service strategy, which is an important factor affecting investment decision, because it is to provide foreign investors with relevant and useful information with which to make decision.
8. Public Relations of the BOI affected decision with creating interest to invest in Thailand. Before making decision foreign investors entered into information seeking procedure and sought information from various media of the BOI, such as information about incentives and privileges of investment that affect investment decision in Thailand. After decision was made foreign investors monitored information from the BOI.

ภาควิชา..... ภาษาและภาษาต่างประเทศ.....

ถายมือชื่อนักศึกษา..... Worawudh Phakdiburut ..

สาขาวิชา..... เมืองพัฒนาและน้ำดื่ม.....

ถายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Thanavadee Boonlue ..

ปีการศึกษา..... 2542.....

ถายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษายาวนาน.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการสนับสนุนและความช่วยเหลืออย่างเต็มที่จากบุคลากรหลายท่าน ผู้วิจัยสึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณและขอขอบคุณอย่างสูง ณ ที่นี่ เครื่องดังต่อรองศาสตราจารย์ ดร. อనวัติ บุญถิร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้ให้ความรู้ต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อุบลวรรณ ปิติพัฒโน้มิตร ประธานกรรมการ ที่ได้ให้คำชี้แนะและแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ศิริโภกาศ บุราพาเดชา กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์อย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศรีสุรangs พุทธรัพย์ ราชบัณฑิต สำนักศิลปกรรม ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำแบบสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษ และให้ความท่วงใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ดร.อรรษากา บริมเบิล ผู้อำนวยการกองแผนงานและพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิจัย และได้ให้คำชี้แนะต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งขอขอบคุณ คุณเพิน์ ฤทธิ์ภูริษัย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุน 4 ฝ่ายเอกสารเผยแพร่และข้อมูล ที่ได้ช่วยตรวจสอบผลการวิจัยบางส่วนและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยอย่างมาก

นอกจากนั้น ต้องขอขอบพระคุณท่านผู้บุนนาคที่ส่งเสริมการลงทุนของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้สัมภาษณ์แก่ผู้วิจัย และได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งขอขอบพระคุณท่านผู้บุนนาคของบริษัทต่างๆ ที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์และยินดีให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ได้ให้คำชี้แนะ ให้ยืมเอกสาร และให้เอกสารต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบรำลึกพระคุณของบิดา - มารดา ซึ่งมีพระคุณอย่างสูงสุด ต่อผู้วิจัย เป็นทั้งกำลังใจ กำลังสนับสนุน และเป็นองนัลแห่งความสำเร็จทางการศึกษานับตั้งแต่อดีตจนถึงการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

วราภรณ์ ภักดีบุรุษ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิตติกรรมประกาศ.....	๖
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญแผนภาพ.....	๙

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ปัญหานำการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดและทฤษฎีการประชาสัมพันธ์ (Public Relations)	
และการประชาสัมพันธ์การตลาด (Marketing Public Relations).....	12
แนวคิดและทฤษฎีการโน้มน้าวใจ (Persuasion).....	23
แนวคิดเกี่ยวกับผู้ส่งสาร (Source) สาร (message) ช่องทางการต่อสาร	
และสื่อ (Channel and Media) และผู้รับสาร (Receiver).....	30
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ (Decision Making).....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	52
การกำหนดแหล่งข้อมูล.....	52
การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
การนำเสนอข้อมูล.....	56
4 ผลการวิจัย.....	58
ตอนที่ 1 กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุนในการซักจูงนักลงทุนต่างชาติให้ลงทุนในประเทศไทย.....	58
กลยุทธ์การซักจูงการลงทุนจากต่างประเทศ.....	59
กลยุทธ์การให้บริการข้อมูลช่วยสารต้านการลงทุน.....	71
กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อซักจูงการลงทุนจากต่างประเทศ ในช่วงก่อนเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ช่วงภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ และช่วงเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว.....	84
ตอนที่ 2 ผลของการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุนในการซักจูงนักลงทุนต่างชาติให้ลงทุนในประเทศไทย.....	107
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	120
สรุปผลการวิจัย.....	120
อภิปรายผล.....	133
ข้อเสนอแนะ.....	151

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการข้างหิ้ง.....	155
ภาคผนวก.....	160
ภาคผนวก ก.....	161
ภาคผนวก ข.....	171
ภาคผนวก ค.....	174
ภาคผนวก ง.....	177
ประวัติผู้จัด.....	187

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 โครงสร้างลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน	4
2 ผลการสำรวจแผนการลงทุนในระยะ 12 เดือนข้างหน้าของบริษัท ต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน.....	5
3 ความรับผิดชอบเชิงหน้าที่ของการตลาด การประชาสัมพันธ์การตลาด และการประชาสัมพันธ์องค์กร	21
4 เครื่องมือที่ใช้ในกิจกรรมการสื่อสารการตลาด : การโฆษณา การส่งเสริม การขาย และการประชาสัมพันธ์การตลาด	22
5 การเบรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างสื่อบุคคลและสื่อมวลชน	39

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 รูปแบบการโน้มน้าวใจซึ่งผู้ให้เงินกู้ใจเป็นผู้กระทำ.....	25
2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ ทัศนคติกับการเปลี่ยนแปลงภาษาใน และการเปลี่ยนแปลงภายนอก.....	28
3 แบบจำลองของการตัดสินใจที่เหมาะสม.....	49
4 กลยุทธ์การซักจุงการลงทุนจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน.....	60
5 กลยุทธ์การให้บริการข้อมูลช่วยสารต้านการลงทุนของสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.....	73
6 กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อซักจุงการลงทุนจากต่างประเทศ ช่วงก่อนเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2539.....	86
7 กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อซักจุงการลงทุนจากต่างประเทศ ในช่วงภาวะวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 - 2541.....	92
8 กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อซักจุงการลงทุนจากต่างประเทศ ช่วงเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวในปี 2542 – เดือนกุมภาพันธ์ 2543.....	99
9 ผลของการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การลงทุนที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยของนักลงทุน ต่างชาติ.....	109

แผนนี้ได้หยิบยก
จุดลงกรณ์มหาวิทยาลัย